

поведінки, коли самці мітять територію, а також надмірну прихильність або агресію у самок, що значно збільшує довжину життєвого циклу котів, зменшуючи ризик отримання інфекційних захворювань різного характеру, отриманих від агресивної поведінки під час пошуку партнерів. Також стерилізація кішки може зменшити ризик захворювання яєчників та матки, включаючи рак, піометру, полікістоз яєчників та різних видів метритів, а також знижує ризик виникнення гормонів, що спричиняють такі хвороби як рак молочної залози та помилкова вагітність. Кастрація котів усуває ризик захворювання тестікул та зменшує ризик виникнення хвороб, що пов'язані з кількістю тестостерону (наприклад, простатиту, перинальних аденом, променевих гриж і доброякісної гіперплазії простати).

Перечисливши переваги кастрації/стерилізації, вважаю що тварин, які не плануються використовувати для породної репродукції в подальшому, необхідно каструвати/стерилізувати.

УДК 619:616.992.28

*Наконечний І.Л., студент II курсу магістратури спеціальності «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – Присяний С. Б., кандидат с.-г. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна*

ТЕРАПЕВТИЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ПРЕПАРАТУ «БРАВЕКТО®» ПРИ ДЕМОДЕКОЗІ СОБАК ЗА РІЗНИХ СХЕМ ВИКОРИСТАННЯ

На сьогодні основним методом боротьби з демодекозом залишається використання акарицидів в комбінації із засобами стимулюючої та патогенетичної терапії, проте, враховуючи специфіку паразита (локалізація в глибоких шарах шкіри і внутрішніх органах собак, надшвидке розмноження, періодичність живлення) лікування демодекозу вимагає багато часу, заощаджень власників і при цьому воно часто є недостатньо ефективним.

У зв'язку з цим нами було проведено досліді з визначення терапевтичної ефективності сучасних акарицидів в комбінації з засобами стимулюючої та патогенетичної терапії. Дослідження проводились на собаках різної статі, віку і порід, що мали генералізовану форму демодекозу (уражено не менше 6 ділянок на тілі тварин), з метою перевірки ефективності згаданого засобу за різних схем лікування.

Ефективність дії препаратів визначали клінічними та лабораторними (наявність живих кліщів в зіскрібках) методами після їх застосування. Критерієм оцінки служив показник екстенсивності препаратів. Тваринам першої дослідної групи використовували пролонгований інсектоакарицид системної дії нового покоління Бравекто® виробництва «Інтервет Інтернешнл Б.В.», Нідерланди; другої – крім Бравекто був використаний Катозал виробництва «Байер ХелфКеа LLC», США і в третій дослідній групі, окрім вищезазначених препаратів, був використаний гепатопротектор тіопротектин виробництва «Артеріум», Україна.

При визначенні терапевтичної ефективності використаних схем лікування, в досліді свідомо були взяті тварини з генералізованою формою інвазії. Адже відомо, що саме за такої форми лікування демодекозу є проблемним.

В процесі проведеного досліді ефективність використаних схем терапії виявилась різною (табл. 1.). Зокрема, за лускатої форми демодекозної інвазії собак, не дивлячись на її генералізований характер, використані схеми лікування мали абсолютну ефективність. Хоча динаміка одуження була набагато швидшою за комплексного використання Бравекто® разом з Катозалом і тіопротектином.

За пустульозної форми демодекозу самостійне використання Бравекто® в 1 дослідній групі не дозволило вилікувати усіх тварин. Ефективність лікування склала лише 71,4%. Проте додавання в схему препарату Катозал дозволило підвищити даний показник до 85,7%, а за комплексної терапії з використанням Катозалу і тіопротектину усі тварин одужали.

Таблиця 1. Терапевтична ефективність дослідних схем лікування за демодекозу собак (за генералізованої інвазії), n = 7

Форма демодекозу	Дослідна група					
	1		2		3	
	Всього	Одужало	Всього	Одужало	Всього	Одужало
Лускага	7	7	7	7	7	7
Пустульозна	7	5	7	6	7	7
Змішана	7	4	7	6	7	6
Разом по групі	21	16	21	19	21	20
Терапевтичний ефект, %						
Лускага	100		100		100	
Пустульозна	71,4		85,7		100	
Змішана	57,1		85,7		85,7	
Разом по групі	76,2		90,5		95,2	

Найбільш важко піддавалась лікуванню змішана генералізована форма демодекозу собак. За самостійного використання препарату Бравекто® в 1 дослідній групі його терапевтична ефективність становила лише 57,1%. За використання комплексної терапії в 2 і 3 дослідних групах терапевтична ефективність зростає до 85,7%, проте не була абсолютною.

Висновки:

За генералізованого демодекозу собак найкращі результати одержані при використанні акарициду «Бравекто» в комбінації з препаратом «Катозал» – 90,5%, і акарициду «Бравекто» в комбінації із засобами «Катозал» і «Тіопротектин» – 95,2%.

Для лікування тварин, хворих на демодекоз, рекомендуємо використовувати препарат Бравекто перорально під час годівлі в дозі 30 мг АДР (флураланер)/кг маси тіла, однократно, а в ускладнених випадках «Бравекто» в комплексі з внутрішньовенними ін'єкціями засобів «Катозал» і «Тіопротектин» в разових дозах 3 мл впродовж 5 днів.